ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 26.6.2006
COM(2006) 354 τελικό

2006/0116 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την καθιέρωση ενός χρηματοδοτικού μέσου για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως

(Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου)

(υποβλήθηκε από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Στόχος της πρότασης σχετικά με ένα νέο μέσο χρηματοδότησης για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου είναι να παράσχει τη νομική βάση για το πρόγραμμα που θα διαδεχθεί την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΠΔΔΑ), που στηρίζεται σε δύο κανονισμούς οι οποίοι λήγουν στο τέλος του 2006[1].

2. Το νέο μέσο, όπως και η ΕΠΔΔΑ, θα έχει ως ειδική αποστολή να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ όσον αφορά την προαγωγή των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατίας, όπως ορίζεται στις διατάξεις της συνθήκης[2] και δηλώνεται στις ανακοινώσεις της Επιτροπής, στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου επί σειρά ετών. Αυτοί οι στόχοι έχουν παγκόσμιο χαρακτήρα όπως αντικατοπτρίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για θέματα δικαιωμάτων του ανθρώπου[3] και επαναλαμβάνεται με διάφορους τρόπους στη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης[4], στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας[5] και στην ευρωπαϊκή συναίνεση για την ανάπτυξη[6], καθώς και στις νέες περιφερειακές πρωτοβουλίες όπως η στρατηγική της ΕΕ για την Αφρική[7] και η στρατηγική εταιρική σχέση της ΕΕ με τη Λατινική Αμερική[8] και η πολιτική της ΕΕ έναντι της Ασίας[9]. Το βασικό πλαίσιο πολιτικής για την ΕΠΔΔΑ καθορίστηκε με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής του 2000 και του 2001[10].

---

1 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 975/1999 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2240/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2110/2005· Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 976/1999 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 907/2003, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2242/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2112/2005.

2 Άρθρο 11 παράγραφος 1 της ΣΕΕ· Άρθρα 177 παράγραφος 2, και 181α παράγραφος 1 της ΣΕΚ.

3 Κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική της ΕΕ έναντι τρίτων χωρών σχετικά με τη θανατική ποινή, Ιούνιος 1998· Κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής της ΕΕ έναντι τρίτων χωρών σχετικά με τα βασανιστήρια και άλλους τρόπους σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, Απρίλιος 2001· Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ όσον αφορά τα παιδιά και τις ένοπλες συγκρούσεις, Δεκέμβριος 2003· Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρώπινων δικαιωμάτων, Ιούνιος 2004.

4 Βλ. Σύνοδο κορυφής του Ζάγκρεμπ, Νοέμβριος 2000. http://europa.eu.int/comm/enlargement/intro/sap/summit_zagreb.htm

5 Έγγραφο στρατηγικής της Επιτροπής *Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας,* COM(2004) 373 τελικό της 12ης Μαΐου 2004, συμπεράσματα του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 2004.

6 Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, "*Η Ευρωπαϊκή συναίνεση για την ανάπτυξη*", που εγκρίθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2005.

7 *Η ΕΕ και η Αφρική: προς μια στρατηγική εταιρική σχέση*, που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 15-16 Δεκεμβρίου 2005.

8 Ανακοίνωση της Επιτροπής *Μία ενισχυμένη εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Λατινικής Αμερικής*, COM(2005)636 τελικό της 8ης Δεκεμβρίου 2005.

9 Ανακοίνωση της Επιτροπής *Ευρώπη και Ασία*: *Ένα στρατηγικό πλαίσιο για ενισχυμένες εταιρικές σχέσεις*, COM(2001) 469 τελικό της 4ης Σεπτεμβρίου 2001· Ανακοίνωση της Επιτροπής *Νέα εταιρική σχέση με την Νοτιοανατολική Ασία*, COM(2003) 399 τελικό της 9ης Ιουλίου 2003· Έγγραφο πολιτικής της Επιτροπής *Η ωρίμανση μιας εταιρικής σχέσης - κοινά συμφέροντα και προκλήσεις στις σχέσεις ΕΕ-Κίνας*, COM(2003) 533 τελικό της 10ης Σεπτεμβρίου 2003· Ανακοίνωση της Επιτροπής *Στρατηγική εταιρική σχέση ΕΕ-Ινδίας*, COM(2004) 430 τελικό της 16ης Ιουνίου 2004.

10 Εκλογική βοήθεια και παρατήρηση από την ΕΕ, COM(2000) 191 τελικό της 11ης Απριλίου 2000· Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προώθηση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του εκδημοκρατισμού στις τρίτες χώρες, COM(2001) 252 τελικό της 8ης Μαΐου 2001.

3. Το νέο μέσο, όπως και η ΕΠΔΔΑ, προορίζεται να συνοδεύει τα διάφορα άλλα μέσα εφαρμογής των πολιτικών της ΕΕ για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, τα οποία ποικίλλουν από τον πολιτικό διάλογο και τα διπλωματικά διαβήματα ως τα διάφορα μέσα χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεργασίας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα γεωγραφικά και θεματικά προγράμματα. Επίσης θα συμπληρώνει τις παρεμβάσεις του νέου μέσου σταθερότητας οι οποίες αφορούν περισσότερο την αντιμετώπιση των κρίσεων.

4. Ενώ αυτά τα διάφορα μέσα ενσωματώνουν όλο και περισσότερο τους στόχους για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, το νέο χρηματοδοτικό μέσο θα παίζει ειδικό συμπληρωματικό ρόλο λόγω του παγκόσμιου χαρακτήρα του και της ανεξαρτησίας της δράσης του. Όπως και με την ΕΠΔΔΑ, αυτό καθιστά δυνατή τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών στα ευαίσθητα θέματα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατίας, και προσφέρει ευελιξία αντίδρασης στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ή υποστήριξης της καινοτομίας, σε αντίθεση με την προσέγγιση μακροπρόθεσμου προγραμματισμού των γεωγραφικών προγραμμάτων. Δίνει επίσης στην ΕΚ την δυνατότητα να διατυπώσει και να υποστηρίξει ειδικούς στόχους και μέτρα σε διεθνές επίπεδο, τα οποία δεν έχουν γεωγραφικές αναφορές ούτε αφορούν καταστάσεις κρίσεων, και οι οποίοι ενδέχεται να απαιτούν διεθνική προσέγγιση ή να συμπεριλάβουν ενέργειες τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε πολλές χώρες εταίρους. Παρέχει το αναγκαίο πλαίσιο για ενέργειες, όπως η παρακολούθηση εκλογών εκ μέρους της ΕΕ, που απαιτούν πολιτική συνοχή, ένα ενιαίο σύστημα διαχείρισης και κοινά πρότυπα λειτουργίας.

5. Λόγω της σχεδιαζόμενης ριζικής απλούστευσης του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την εξωτερική βοήθεια, η αρχική πρόθεση της Επιτροπής ήταν να προτείνει το μελλοντικό πλαίσιο της ειδικής δράσης της για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, σε συνέχεια της ΕΠΔΔΑ, να λάβει τη μορφή θεματικού προγράμματος, χρησιμοποιώντας ως νομική βάση τους τέσσερις προτεινόμενους κανονισμούς για την εξωτερική βοήθεια[11]. Έτσι η Επιτροπή δημοσίευσε τον Ιανουάριο ανακοίνωση σχετικά με ένα θεματικό πρόγραμμα για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως στο πλαίσιο των μελλοντικών δημοσιονομικών προοπτικών (2007-2013)[12], την οποία προετοίμασε μετά τις διαβουλεύσεις που έλαβαν χώρα κατά τους τελευταίους μήνες του 2005[13]. Από τότε συνεχίστηκαν οι διαβουλεύσεις με σκοπό την προετοιμασία των εγγράφων προγραμματισμού.

6. Λόγω του ειδικού χαρακτήρα της δράσης της ΕΕ για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, που στηρίζεται σε συγκεκριμένες διατάξεις της συνθήκης, η ανάγκη χωριστού κανονισμού, σε αντίθεση με το θεματικό πρόγραμμα, υποστηρίχθηκε επί μακρόν ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το οποίο ήταν και ο πρωτεργάτης της ΕΠΔΔΑ. Αν και η Επιτροπή γνωρίζει τις ανησυχίες του Κοινοβουλίου, θέλησε να εξασφαλίσει πρώτα τη διοργανική συναίνεση για το θεμελιώδες σχέδιο απλούστευσης του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την

---

11 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις *Εξωτερικές δράσεις μέσω θεματικών προγραμμάτων στο πλαίσιο των μελλοντικών δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013*, COM(2005) 324 τελικό της 3ης Αυγούστου 2005.

12 COM(2006) 23 τελικό της 25ης Ιανουαρίου 2005.

13 βλ http://europa.eu.int/comm/external_relations/consultations/er.htm

εξωτερική βοήθεια. Τώρα που αυτό φαίνεται πλέον εξασφαλισμένο, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να προτείνει χωριστό κανονισμό.

7. Η πρόταση αντικατοπτρίζει τις κυριότερες ιδέες που αναπτύσσονται στην ανακοίνωση σχετικά με το θεματικό πρόγραμμα για την προαγωγή της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παγκοσμίως στο πλαίσιο των μελλοντικών δημοσιονομικών προοπτικών (2007-2013), και έτσι λαμβάνει υπόψη τις διαβουλεύσεις που διεξήχθησαν σ'αυτό το πλαίσιο. Δεν έγιναν περαιτέρω διαβουλεύσεις σχετικά με τον προτεινόμενο κανονισμό, λόγω επείγουσας ανάγκης να εγκριθεί εγκαίρως ο κανονισμός για να αρχίσει η εκτέλεση των ενεργειών από το 2007.

8. Το προτεινόμενο μέσο στηρίζεται στο άρθρο 179 παράγραφος 1 της ΣΕΚ που καλύπτει τα μέτρα στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες, και στο άρθρο 181α παράγραφος 2 της ΣΕΕ, το οποίο καλύπτει τα μέτρα στον τομέα της οικονομικής, χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεργασίας με τρίτες χώρες εκτός των αναπτυσσομένων χωρών. Αυτή η νομική βάση διασφαλίζει την παγκόσμια εμβέλεια του μέσου. Ο κανονισμός υπόκειται ως προς όλα τα μέρη του στη διαδικασία από κοινού λήψεως απόφασης δυνάμει του άρθρου 251 της ΣΕΚ.

9. Η διάρθρωση του κανονισμού είναι παρόμοια με εκείνη των άλλων μέσων χρηματοδότησης που προτάθηκαν πρόσφατα για την εξωτερική βοήθεια και τα οποία θα λειτουργούν όλα μέσα στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013[14]. Ο κανονισμός διαιρείται σε τρεις Τίτλους οι οποίοι αφορούν τους στόχους και το πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Μέσου για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Τίτλος Ι – Άρθρα 1 έως 3), γενικούς κανόνες για την εφαρμογή του μέσου (Τίτλος ΙΙ - Άρθρα 4 έως 15) και τελικές διατάξεις (Τίτλος ΙΙΙ - Άρθρα 16 έως 20).

10. Οι διατάξεις του Άρθρου 1 του Τίτλου Ι αντανακλούν τους στρατηγικούς στόχους του μέσου, όπως αναπτύσσονται και παρουσιάζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το *Θεματικό πρόγραμμα για την προαγωγή της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παγκοσμίως στο πλαίσιο των μελλοντικών δημοσιονομικών προοπτικών (2007-2013)*[15]. Το άρθρο 2 αναφέρεται στους τομείς στους οποίους πρέπει να χορηγηθεί βοήθεια στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου προς επίτευξη των στόχων όπως έχουν καθοριστεί από το άρθρο 1. Ο κατάλογος των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων κάθε τομέα δεν είναι εξαντλητικός και μπορεί να συμπληρώνεται ενόσω χορηγείται η βοήθεια προς αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών. Το άρθρο 2 παράγραφος 3 προβλέπει τη δυνατότητα παροχής της κοινοτικής βοήθειας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τον όρο ότι η ενισχυόμενη δραστηριότητα συνδέεται άμεσα με καταστάσεις που προκύπτουν σε τρίτες χώρες. Αυτό ισχύει ειδικότερα για τα κέντρα αποκατάστασης για τα θύματα βασανιστηρίων που βρίσκονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για δράσεις που μπορούν να εκτελεστούν μόνον εκτός της επιλεγμένης τρίτης χώρας.

---

14 Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης (ΕΜΓΕΣ), Συνεργασία για την Ανάπτυξη και Οικονομική Συνεργασία (ΜΣΑΟΣ), Μέσο Σταθερότητας.

15 COM(2006) 23 τελικό της 25ης Ιανουαρίου 2005.

11. Το άρθρο 3 του Τίτλου Ι καθορίζει τις γενικές αρχές για την εφαρμογή του κανονισμού, δηλαδή προβλέπει ότι:

- η βοήθεια που χορηγείται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μέσου για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου θα συμπληρώνει τη βοήθεια που χορηγείται στο πλαίσιο των άλλων χρηματοδοτικών μέσων που αναφέρονται στη διάταξη,

- η βοήθεια είναι σύμφωνη με τις πολιτικές της ΕΕ στους σχετικούς τομείς,

- εξασφαλίζεται ο συντονισμός με τα αντίστοιχα προγράμματα παροχής βοήθειας που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη,

- επιδιώκονται ανταλλαγές πληροφοριών με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την κοινωνία των πολιτών.

12. Τα άρθρα 4 έως 6 του Τίτλου ΙΙ περιγράφουν το γενικό διαδικαστικό πλαίσιο για την παροχή της εξωτερικής βοήθειας της Κοινότητας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίστηκαν κατά τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης της κοινοτικής εξωτερικής βοήθειας[16], λαμβανομένων υπόψη της κτηθείσας εμπειρίας και των καινοτομιών που έχουν γίνει από τότε. Το άρθρο 5 καθορίζει τη διαδικασία για τον προγραμματισμό της βοήθειας από αυτό το χρηματοδοτικό μέσο, υπό μορφή εγγράφων στρατηγικής και των αναθεωρήσεών τους. Τα έγγραφα στρατηγικής καταρτίζονται σύμφωνα με το έγγραφο *Κοινό πλαίσιο και διαδικασία για έγγραφα στρατηγικής για τα θεματικά προγράμματα 2007-2013*[17]. Η Επιτροπή εγκρίνει τα έγγραφα στρατηγικής υπό μορφή απόφασης της Επιτροπής αφού λάβει ευνοϊκή γνώμη από την επιτροπή διαχείρισης η οποία συγκροτείται από τους εκπροσώπους των κρατών μελών και έχει ως πρόεδρο αντιπρόσωπο της Επιτροπής (Άρθρο 16). Για να διασφαλιστεί η απαιτούμενη συμπληρωματικότητα της κοινοτικής βοήθειας με τη βοήθεια που χορηγούν τα κράτη μέλη και οι άλλοι χρηματοδότες και παράγοντες, η διαδικασία προγραμματισμού θα προβλέπει διαβουλεύσεις μεταξύ των μερών καθώς και με τους αντιπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών.

13. Το άρθρο 6 ορίζει ότι οι αποφάσεις χρηματοδότησης στο πλαίσιο αυτού του μέσου λαμβάνονται γενικά από την Επιτροπή υπό μορφή ετήσιων προγραμμάτων δράσης με βάση τα έγγραφα στρατηγικής και τις αναθεωρήσεις αυτών. Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης περιλαμβάνει όλους τους τύπους χρηματοδότησης βάσει του άρθρου 8 και του άρθρου 12 του παρόντος κανονισμού, και, ιδίως, το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας βάσει του άρθρου 110 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού[18]. Η Επιτροπή εγκρίνει τις τροποποιήσεις του ετήσιου προγράμματος δράσης αφού εκφέρει ευνοϊκή γνώμη η επιτροπή διαχείρισης. Στην περίπτωση που οι τροποποιήσεις δεν υπερβαίνουν το 20% του συνολικού ποσού που διατίθεται στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή διαχείρισης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (άρθρο 7) και για τη

---

16 Για τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας, SEC (2000) 814 της 16ης Μαΐου 2000.

17 Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής που εγκρίθηκε από τη Διϋπηρεσιακή Ομάδα Ποιοτικής Στήριξης στις [ημερομηνία].

18 Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1).

χρηματοδότηση των μέτρων στήριξης (άρθρο 8), η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις χρηματοδότησης που δεν καλύπτονται από τα έγγραφα στρατηγικής.

14. Το άρθρο 7 σχετικά με τα ειδικά μέτρα αυξάνει την ικανότητα της Κοινότητας να ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτες καταστάσεις και εξελίξεις και εισάγει ιδιαίτερη ευελιξία για την αποτελεσματική εφαρμογή της συμπληρωματικής εξωτερικής βοήθειας της Κοινότητας, όσον αφορά την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Έτσι η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει να εγκρίνει τα μέτρα βοήθειας που δεν προβλέπονται αρχικά στα έγγραφα στρατηγικής. Επειδή οι αποφάσεις της Επιτροπής δεν εμπίπτουν στο πεδίο των εγγράφων στρατηγικής που έχει εγκρίνει η επιτροπή διαχείρισης, οι αποφάσεις χρηματοδότησης των μέτρων που υπερβαίνουν τα 5 εκατομμύρια ευρώ λαμβάνονται αφού η επιτροπή διαχείρισης εκφέρει ευνοϊκή γνώμη. Στην περίπτωση που τα ειδικά μέτρα βοήθειας παραμένουν κάτω του ορίου των 5 εκατομμυρίων ευρώ, η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή διαχείρισης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εντός ενός μηνός από την έγκριση.

15. Σύμφωνα με το άρθρο 8, η Κοινότητα έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτεί τα μέτρα στήριξης που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του κανονισμού και για την επίτευξη των στόχων του, από τις πιστώσεις λειτουργικών και διοικητικών δαπανών. Στην περίπτωση που η χρηματοδότηση των μέτρων στήριξης δεν εμπίπτει στο πεδίο των εγγράφων στρατηγικής, το άρθρο 8 παράγραφος 3 προβλέπει ότι μπορούν να εγκριθούν με τον ίδιο τρόπο όπως και τα ειδικά μέτρα.

16. Το άρθρο 9 διευκρινίζει το σύνολο των οντοτήτων, των οργανισμών και των ιδρυμάτων που είναι επιλέξιμοι να λάβουν επιχορηγήσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Σύμφωνα με την τρέχουσα πρακτική και τις αντίστοιχες διατάξεις άλλων μέσων εξωτερικής βοήθειας, το άρθρο 9 παράγραφος 1 προβλέπει ευρεία επιλεξιμότητα που συμπληρώνεται με τη ρήτρα εξασφάλισης του άρθρου 9 παράγραφος 2, σύμφωνα με την οποία οι οργανισμοί ή οι παράγοντες που δεν απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 θεωρούνται επιλέξιμοι να λάβουν επιχορηγήσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του κανονισμού.

17. Το άρθρο 10 δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να διαχειρίζεται τα μέτρα που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού με βάση τις μεθόδους διαχείρισης που προβλέπονται στο δημοσιονομικό κανονισμό (κεντρική διαχείριση ή κοινή διαχείριση με τους διεθνείς οργανισμούς). Σύμφωνα με το άρθρο 54 του δημοσιονομικού κανονισμού, το άρθρο 10 παράγραφος 2 καθορίζει τα κριτήρια ανάθεσης των καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε εθνικούς δημόσιους οργανισμούς ή σε οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία.

18. Τα άρθρα 11 και 12 του Τίτλου ΙΙ περιλαμβάνουν τις μορφές δημοσιονομικών δεσμεύσεων και τους τύπους χρηματοδότησης βάσει των αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τα έγγραφα στρατηγικής (άρθρο 5), των ετήσιων προγραμμάτων δράσης (άρθρο 6), των ειδικών μέτρων (άρθρο 7) και των μέτρων στήριξης (άρθρο 8). Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 1 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού, το άρθρο 12 στοιχείο γ) επισημαίνει το Ευρωπαϊκό Διαπανεπιστημιακό Κέντρο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και τον Εκδημοκρατισμό (EUIC) ως έναν πιθανό δικαιούχο επιχορηγήσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού επειδή εξασφαλίζει τη συνέχεια της πρωτοβουλίας «ευρωπαϊκό πτυχίο Master's για τα

Δικαιώματα του Ανθρώπου και τον Εκδημοκρατισμό» και του προγράμματος υποτροφιών ΕΕ-ΗΕ. Η νομική βάση για την παρούσα χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Διαπανεπιστημιακού Κέντρου λήγει στα τέλη του 2006[19]. Το άρθρο 12 δίνει επίσης τη δυνατότητα συγχρηματοδότησης με τα κράτη μέλη, με άλλες χώρες χορηγούς βοήθειας, με διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς και με άλλες οντότητες.

19. Το άρθρο 13 του Τίτλου ΙΙ καθορίζει τους κανόνες συμμετοχής στην παροχή επιχορηγήσεων και στην ανάθεση δημόσιων συμβάσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Το άρθρο 13 δίνει τη δυνατότητα ιδίως στα φυσικά και νομικά πρόσωπα τρίτων χωρών τα οποία κινούν τις δικές τους διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων και παροχής επιχορηγήσεων στα κράτη μέλη της ΕΕ να συμμετέχουν στις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων και παροχής επιχορηγήσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Οι διατάξεις συμφωνούν με τους καταργηθέντες κανονισμούς για την πρόσβαση στην κοινοτική εξωτερική βοήθεια[20].

20. Το άρθρο 15 του Τίτλου ΙΙ δεσμεύει την Επιτροπή να παρακολουθεί, να εξετάζει και να αξιολογεί τακτικά την αποτελεσματικότητα του προγραμματισμού της στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα λάβουν τις αντίστοιχες εκθέσεις προς ενημέρωση και συζήτηση.

21. Τα άρθρα 16 έως 20 του Τίτλου ΙΙΙ περιλαμβάνουν τις τελικές διατάξεις που ισχύουν για τη σύσταση επιτροπής διαχείρισης από εκπροσώπους των κρατών μελών (άρθρο 16) σύμφωνα με την απόφαση επιτροπολογίας του Συμβουλίου[21], με ετήσια έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή των μέτρων βοήθειας δυνάμει του παρόντος κανονισμού (άρθρο 17), με το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εφαρμογή του κανονισμού (άρθρο 18), και σύμφωνα με την επανεξέταση του παρόντος κανονισμού μετά από τέσσερα έτη εφαρμογής του βάσει προτάσεως της Επιτροπής (άρθρο 19).

22. Το άρθρο 20 του Τίτλου ΙΙΙ ορίζει ότι ο κανονισμός ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2007 για περίοδο επτά ετών μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Η έναρξη ισχύος του κανονισμού την 1η Ιανουαρίου 2007 είναι επιτακτική για να εξασφαλιστεί η συνέχεια της νομικής βάσης για την συμπληρωματική εξωτερική βοήθεια στον τομέα προαγωγής της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2006. Κατά την ημερομηνία αυτή λήγουν οι σημερινές νομικές βάσεις της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Επομένως, η παροχή της εξωτερικής βοήθειας για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2007 απαιτεί ο παρών κανονισμός να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2007.

---

19 Απόφαση αριθ. 791/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος δράσης για την προώθηση οργανισμών που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την υποστήριξη ειδικών δραστηριοτήτων στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, ΕΕ L 138 της 30.4.2004, σ. 31.

20 ΕΕ L 344 της 27.12.2005, σ. 1, ΕΕ L 344 της 27.12.2005, σ. 23.

21 Απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23).

2006/0116 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την καθιέρωση ενός χρηματοδοτικού μέσου για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως

(Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και, ιδίως, τα άρθρα 179 παράγραφος 1 και 181α παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής[1],

Ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 251 της συνθήκης[2],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της εξωτερικής βοήθειας της Κοινότητας, προτείνεται νέο πλαίσιο για τον προγραμματισμό και την παροχή της βοήθειας. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. […] του Συμβουλίου, της ...., καθιερώνει μέσο προενταξιακής βοήθειας (IPA) που καλύπτει την κοινοτική βοήθεια προς τις υποψήφιες και δυνητικά υποψήφιες για προσχώρηση χώρες. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. […] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καθιερώνει ένα Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης που θα παρέχει άμεση υποστήριξη στην ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας της ΕΕ. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. […] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θεσπίζει το μέσο χρηματοδότησης της συνεργασίας για την ανάπτυξη και της οικονομικής συνεργασίας. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. […] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καθιερώνει ένα χρηματοδοτικό μέσο σταθερότητας για την παροχή βοήθειας σε πραγματικές ή νέες καταστάσεις κρίσης, και σε ειδικές παγκόσμιες και διαπεριφερειακές απειλές. Ο παρών κανονισμός καθιερώνει ένα ευρωπαϊκό μέσο για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ΕΠΔΔΑ).

(2) Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ότι η Ένωση βασίζεται στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου,

---

[1] ΕΕ C […] της […], σ. […].
[2] ΕΕ C […] της […], σ. […].

αρχές οι οποίες είναι κοινές στα κράτη μέλη. Σύμφωνα με το άρθρο 49 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάθε ευρωπαϊκό κράτος το οποίο σέβεται αυτές τις αρχές μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της Ένωσης.

(3) Η προαγωγή της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών αποτελεί πρωταρχικό στόχο της κοινοτικής πολιτικής για την ανάπτυξη και της οικονομικής, χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεργασίας με τις τρίτες χώρες. . Η δέσμευση που ανέλαβε η Κοινότητα υπέρ του σεβασμού, της προαγωγής και της προστασίας των δημοκρατικών αρχών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου αποτελεί ένα ουσιαστικό στοιχείο των συμβατικών σχέσεών της με τις τρίτες χώρες[3].

(4) Η Ευρωπαϊκή συναίνεση για την ανάπτυξη για την οποία συμφώνησαν από κοινού το Συμβούλιο και οι εκπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[4] επισημαίνει ότι «η πρόοδος στην προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τη χρηστή διακυβέρνηση και τον εκδημοκρατισμό είναι βασικής σημασίας για τη μείωση της φτώχειας και τη βιώσιμη ανάπτυξη».

(5) Το μέσο χρηματοδότησης συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών.

(6) Η συμβολή της Κοινότητας στην ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών στηρίζεται στις γενικές αρχές που καθιερώνονται στο Διεθνή Χάρτη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων[5], και σε κάθε άλλο οικουμενικό μέσο για τα δικαιώματα του ανθρώπου που έχει θεσπιστεί στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών.

(7) Η δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου είναι άρρηκτα συνδεδεμένα. Οι θεμελιώδεις ελευθερίες έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι είναι οι προϋποθέσεις της πολιτικής πολυφωνίας και της δημοκρατικής διαδικασίας, ενώ ο δημοκρατικός έλεγχος και ο διαχωρισμός των εξουσιών έχουν ουσιαστική σημασία για να διατηρηθεί η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και το κράτος δικαίου, τα οποία αποτελούν με τη σειρά τους προϋπόθεση για την αποτελεσματική προαγωγή των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

(8) Τα δικαιώματα του ανθρώπου μπορούν να ιδωθούν υπό το πρίσμα των παγκοσμίως αποδεκτών διεθνών κανόνων, αλλά η δημοκρατία πρέπει να ιδωθεί ως διαδικασία, η οποία αναπτύσσεται εκ των έσω, συμπεριλαμβάνοντας όλα τα κοινωνικά στρώματα

---

[3] Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συμπερίληψη του σεβασμού των δημοκρατικών αρχών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου στις συμφωνίες μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών (COM(1995) 216 της 23ης Μαΐου 1995).

[4] ΕΕ C 46 της 24.2.2006, σ. 1

[5] Ο Διεθνής Χάρτης των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων περιλαμβάνει την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά δικαιώματα και το Δεύτερο Προαιρετικό Πρωτόκολλο στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα σχετικά με την κατάργηση της ποινής του θανάτου.

και ένα φάσμα θεσμών που πρέπει να διασφαλίζουν τη συμμετοχή, την εκπροσώπηση, την υπευθυνότητα και τη λογοδοσία. Το έργο της ανάπτυξης και της διατήρησης μιας παιδείας γύρω από τα δικαιώματα του ανθρώπου και η εφαρμογή της δημοκρατίας στην πράξη για τους πολίτες, παρόλο που επείγει και αντιμετωπίζει δυσκολίες στις νέες δημοκρατίες, αποτελεί στην πραγματικότητα μια ατέρμονη πρόκληση, που αφορά, κύρια και πρωταρχικά, τον λαό της συγκεκριμένης χώρας.

(9) Για να αντιμετωπιστούν τα ανωτέρω θέματα αποτελεσματικά, εγκαίρως και με ευελιξία μετά από τη λήξη των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 975/1999[6] και (ΕΚ) αριθ. 976/1999[7] του Συμβουλίου, οι οποίοι αποτέλεσαν τη νομική βάση της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και θα λήξουν στις 31 Δεκεμβρίου 2006, απαιτούνται ειδικοί χρηματοδοτικοί πόροι και ένα αυτόνομο χρηματοδοτικό μέσο που θα μπορούν να λειτουργούν ανεξάρτητα ενώ θα συμπληρώνουν την ανθρωπιστική βοήθεια και τα μακροπρόθεσμα χρηματοδοτικά μέσα ανάπτυξης και συνεργασίας.

(10) Η κοινοτική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού προορίζεται να συμπληρώνει τα διάφορα άλλα μέσα εφαρμογής των πολιτικών της ΕΕ για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, τα οποία ποικίλλουν από τον πολιτικό διάλογο και τα διπλωματικά διαβήματα σε διάφορα μέσα χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεργασίας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα γεωγραφικά και θεματικά προγράμματα. Θα συμπληρώνει επίσης τις παρεμβάσεις του νέου μέσου σταθερότητας οι οποίες αφορούν περισσότερο την αντιμετώπιση των κρίσεων.

(11) Ειδικότερα, πέρα από τα μέτρα που έχουν συμφωνηθεί με τις χώρες εταίρους στο πλαίσιο της συνεργασίας που έχει θεσπιστεί δυνάμει του προενταξιακού μέσου, του ευρωπαϊκού μέσου γειτονίας και εταιρικής σχέσης, του μέσου συνεργασίας για την ανάπτυξη και οικονομικής συνεργασίας, της συμφωνίας του Κοτονού με τις χώρες ΑΚΕ και του μέσου σταθερότητας, η Κοινότητα παρέχει συμπληρωματική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού που εστιάζεται στα δικαιώματα του ανθρώπου και σε θέματα εκδημοκρατισμού, σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, και σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών.

(12) Επιπλέον, ενώ οι στόχοι για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου εντάσσονται συνεχώς σε κάθε μέσο χρηματοδότησης της εξωτερικής βοήθειας, η κοινοτική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα έχει ειδικό συμπληρωματικό ρόλο λόγω του παγκόσμιου χαρακτήρα της και της ανεξαρτησίας δράσης της από τη συναίνεση των αρχών των τρίτων χωρών. Αυτό καθιστά δυνατή τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών για τα ευαίσθητα θέματα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατίας, και προσφέρει ευελιξία αντίδρασης στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ή υποστήριξης της καινοτομίας. Δίνει επίσης στην Κοινότητα την δυνατότητα να διατυπώσει και να υποστηρίξει ειδικούς στόχους και μέτρα σε διεθνές επίπεδο, τα οποία δεν έχουν γεωγραφικές αναφορές ούτε αφορούν καταστάσεις κρίσεων, και οι οποίοι ενδέχεται να απαιτούν διεθνική προσέγγιση ή να συμπεριλάβουν ενέργειες τόσο εντός της Κοινότητας όσο και σε πολλές τρίτες χώρες. Παρέχει το αναγκαίο

---

[6] ΕΕ L 120 της 8.5.1999, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2110/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 344 της 27.12.2005, σ. 1).

[7] ΕΕ L 120 της 8.5.1999, σ. 8, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2112/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 344 της 27.12.2005, σ. 23).

πλαίσιο για ενέργειες, όπως η παρακολούθηση ανεξάρτητων εκλογών εκ μέρους της ΕΕ, που απαιτούν πολιτική συνοχή, ένα ενιαίο σύστημα διαχείρισης και κοινά πρότυπα λειτουργίας.

(13) Το 2001, οι «Κατευθυντήριες γραμμές για την ενίσχυση του επιχειρησιακού συντονισμού μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας» υπογράμμιζαν την ανάγκη καλύτερου συντονισμού της εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ στους τομείς υποστήριξης της δημοκρατίας και προαγωγής των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών παγκοσμίως. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη της διασφαλίζουν ότι τα αντίστοιχα μέτρα βοήθειας που λαμβάνουν είναι συμπληρωματικά.

(14) Η σημασία και το πεδίο της κοινοτικής βοήθειας, όσον αφορά την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, απαιτούν από την Επιτροπή να επιδιώκει τακτικές και συχνές ανταλλαγές πληροφοριών με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

(15) Η Επιτροπή οφείλει να ζητά τη γνώμη των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και άλλων χορηγών και παραγόντων, από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας προγραμματισμού για να διευκολύνει τις αντίστοιχες συνεισφορές τους και να διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα της βοήθειας.

(16) Η Κοινότητα πρέπει να είναι σε θέση να αντιδρά αμέσως σε απρόβλεπτες ανάγκες και σε εξαιρετικές περιστάσεις για να αυξήσει την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεών της υπέρ της προαγωγής της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε χώρες στις οποίες προκύπτουν τέτοιες καταστάσεις. Συνεπώς, η Επιτροπή πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αποφασίζει σχετικά με τα ειδικά μέτρα που δεν καλύπτονται από τα έγγραφα στρατηγικής. Το εν λόγω μέσο διαχείρισης της βοήθειας είναι παρόμοιο με εκείνα που προβλέπονται στα άλλα μέσα χρηματοδότησης της εξωτερικής βοήθειας.

(17) Ο παρών κανονισμός καθορίζει, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος, ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο το οποίο θα αποτελεί, για την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, προνομιακή αναφορά κατά την έννοια του σημείου 37 της Διοργανικής συμφωνίας, της 17ης Μαΐου 2006 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

(18) Πρέπει να εξασφαλιστεί η χρηματοδοτική ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Διαπανεπιστημιακού Κέντρου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και τον Εκδημοκρατισμό το οποίο χορηγεί ένα Ευρωπαϊκό Master's στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του εκδημοκρατισμού και προβλέπει ένα πρόγραμμα υποτροφιών ΕΕ-ΗΕ, μετά από τη λήξη, στα τέλη του 2006, της απόφασης αριθ. 791/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος δράσης για την προώθηση οργανισμών που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την υποστήριξη ειδικών δραστηριοτήτων στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης8, η οποία αποτέλεσε τη νομική βάση για τη χρηματοδότηση.

---

8 ΕΕ L 138 της 30.4.2004, σ. 31

(19) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού επιβάλλεται να θεσπιστούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή9.

(20) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι αναγκαίο και σκόπιμο για την επίτευξη των βασικών στόχων του παρόντος κανονισμού να θεσπιστούν κανόνες σχετικοί με το Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Ο παρών κανονισμός περιορίζεται στα στοιχεία που είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της συνθήκης.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

[9] ΕΕ C 184 της 17.7.1999, σ. 23.

ΤΙΤΛΟΣ Ι
ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1
Στόχοι

1. Ο παρών κανονισμός καθιερώνει ένα Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου βάσει του οποίου η Κοινότητα θα παρέχει βοήθεια, στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής για τη συνεργασία για την ανάπτυξη και την οικονομική, χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών.

2. Η εν λόγω βοήθεια αποβλέπει, ιδίως, στα ακόλουθα:

   α) προώθηση του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, όπου βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο και παροχή στήριξης και αλληλεγγύη σε θύματα καταπίεσης ή εκμετάλλευσης·

   β) ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών, όσον αφορά την προαγωγή των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατικής μεταρρύθμισης, την ανάπτυξη της πολιτικής συμμετοχής και αντιπροσώπευσης και τη στήριξη της πρόληψης των συγκρούσεων·

   γ) ενίσχυση του διεθνούς πλαισίου για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, το κράτος δικαίου και την προώθηση της δημοκρατίας·

   δ) ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις δημοκρατικές εκλογικές διαδικασίες μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης της εκλογικής παρατήρησης και της παροχής βοήθειας.

Άρθρο 2
Πεδίο

1. Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 3, η κοινοτική βοήθεια θα αφορά τους ακόλουθους τομείς:

   α) υποστήριξη της δημοκρατίας και της διαδικασίας εκδημοκρατισμού, ειδικότερα με την ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών για:

      i) την αύξηση της πολιτικής συμμετοχής και εκπροσώπησης των πολιτών, την ενθάρρυνση του διαλόγου και της συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών και παροχή βοήθειας για την ευαισθητοποίηση των περιθωριοποιημένων στρωμάτων του πληθυσμού·

      ii) την τόνωση του μηχανισμού συλλογικής λήψης αποφάσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και προώθησης της ισότιμης συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην κοινωνία των πολιτών, στην οικονομική και πολιτική ζωή·

iii) την ενθάρρυνση του αμοιβαίου σεβασμού και της πολυφωνίας σε επίπεδο της κοινωνίας των πολιτών και σε πολιτικό επίπεδο με την προώθηση της ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι, ανεξάρτητων και υπεύθυνων μέσων μαζικής ενημέρωσης, της ανεμπόδιστης πρόσβασης στην πληροφόρηση και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι·

iv) την ενίσχυση του κράτους δικαίου και την ενθάρρυνση νομικών μεταρρυθμίσεων, την ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος, την καταπολέμηση της ατιμωρησίας και την καθιέρωση μεταβατικής δικαιοσύνης και μηχανισμών συμφιλίωσης, ιδίως την υποστήριξη για την καθιέρωση και τη λειτουργία των ad hoc διεθνών δικαστηρίων και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου·

v) την στήριξη των μεταρρυθμίσεων για την επίτευξη πραγματικής δημοκρατικής υπευθυνότητας και ελέγχου, καθώς και του ελέγχου του τομέα της ασφάλειας, και ενθάρρυνση για τη λήψη μέτρων κατά της διαφθοράς·

vi) την εφαρμογή μεθόδων για την πρόληψη και την επίλυση των συγκρούσεων, ώστε να αποφεύγονται οι βίαιες συγκρούσεις, να αντιμετωπίζονται τα βασικά αίτια και να αναπτύσσονται οι κατάλληλες δημοκρατικές διαδικασίες για τη διοχέτευση και τη διαχείριση των αντικρουόμενων συμφερόντων.

β) την προώθηση και την προαγωγή των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών όπως έχουν διακηρυχθεί στην Παγκόσμια Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και σε άλλα διεθνή μέσα όσον αφορά τα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα. Τα ανωτέρω περιλαμβάνουν τη στήριξη μέσω της κοινωνίας των πολιτών για:

i) την κατάργηση της θανατικής ποινής, την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης μεταχείρισης και την αποκατάσταση των θυμάτων βασανιστηρίων και παραβιάσεων των δικαιωμάτων του ανθρώπου·

ii) τους υπερασπιστές των δικαιωμάτων του ανθρώπου·

iii) την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, των διακρίσεων κάθε μορφής·

iv) τις μειονότητες, τις εθνοτικές ομάδες και τους αυτόχθονες πληθυσμούς·

v) τα δικαιώματα των γυναικών·

vi) τα δικαιώματα των παιδιών·

vii) τους βασικούς κανόνες εργασίας·

viii) την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την παρακολούθηση στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατίας·

γ) την ενίσχυση του διεθνούς πλαισίου για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, του κράτους δικαίου και την προαγωγή της δημοκρατίας, ιδίως με:

i) την παροχή στήριξης για ειδικά διεθνή και περιφερειακά μέσα που αφορούν τα δικαιώματα του ανθρώπου, τη δικαιοσύνη και τη δημοκρατία·

ii) την προώθηση της συνεργασίας με πολυμερείς και περιφερειακούς οργανισμούς·

iii) την προώθηση της τήρησης του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου·

δ) την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις δημοκρατικές εκλογικές διαδικασίες, ιδίως:

i) με την αύξηση των αποστολών εκλογικών παρατηρητών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ii) με την ανάπτυξη της ικανότητας των εκλογικών παρατηρητών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και με τη στήριξη των πρωτοβουλιών που προωθούν τη συμμετοχή και την εμπιστοσύνη στην εκλογική διαδικασία.

2. Η προώθηση της ισότητας μεταξύ των φύλων, των δικαιωμάτων των παιδιών, των δικαιωμάτων των αυτόχθονων πληθυσμών, και η πρόληψη των συγκρούσεων λαμβάνονται δεόντως υπόψη στα μέτρα βοήθειας που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.

3. Τα μέτρα βοήθειας μπορούν να εφαρμοστούν σε παγκόσμια ή περιφερειακή βάση, ή στα εδάφη των τρίτων χωρών. Τα μέτρα βοήθειας που εφαρμόζονται στο έδαφος κράτους μέλους συνδέονται άμεσα με καταστάσεις που προκύπτουν σε τρίτες χώρες.

Άρθρο 3

Συμπληρωματικότητα και συνάφεια της κοινοτικής βοήθειας

1. Η κοινοτική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού είναι συμπληρωματική της βοήθειας που χορηγείται δυνάμει των κανονισμών για την καθιέρωση του μέσου προενταξιακής βοήθειας, του ευρωπαϊκού μέσου γειτονίας και εταιρικής σχέσης, του μέσου συνεργασίας για την ανάπτυξη και οικονομικής συνεργασίας, της συμφωνίας εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών αυτής, αφετέρου[10], και του μέσου σταθερότητας. Η κοινοτική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού χορηγείται εάν και στο βαθμό που η κατάλληλη βοήθεια δεν μπορεί να χορηγηθεί από μόνη της στο πλαίσιο αυτών των μέσων, ή εάν η βοήθεια μπορεί να παρασχεθεί πιο αποτελεσματικά δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

[10] ΕΕ L 317 της 15.12.2000, σ. 3· ΕΕ L 385 της 29.12.2004, σ. 88.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει τη συνοχή των μέτρων που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό, με το συνολικό στρατηγικό πολιτικό πλαίσιο της Κοινότητας και, ιδίως, με τους στόχους των ανωτέρω μέσων, καθώς και με άλλα σχετικά κοινοτικά μέτρα και μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Για να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή των μέτρων βοήθειας της Κοινότητας και των κρατών μελών, η Επιτροπή θα προωθήσει τον στενό συντονισμό μεταξύ των δραστηριοτήτων της και εκείνων των κρατών μελών, τόσο σε επίπεδο λήψης αποφάσεων όσο και επιτόπου. Ο συντονισμός προϋποθέτει τακτικές διαβουλεύσεις και συχνή ανταλλαγή πληροφοριών κατά τις διάφορες φάσεις του κύκλου παροχής βοήθειας, ιδίως επιτόπου, και αποτελεί σημαντικό στάδιο στις διαδικασίες προγραμματισμού των κρατών μελών και της Κοινότητας.

4. Η Επιτροπή θα επιδιώκει τακτικές ανταλλαγές πληροφοριών με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

5. Η Επιτροπή θα διεξαγάγει διάλογο με την κοινωνία των πολιτών σχετικά με την υλοποίηση των στόχων του παρόντος κανονισμού.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 4
Γενικό πλαίσιο εφαρμογής

Η κοινοτική βοήθεια στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού υλοποιείται μέσω των ακόλουθων μέτρων:

α) Έγγραφα στρατηγικής και ενδεχόμενες αναθεωρήσεις τους·

β) Ετήσια προγράμματα δράσης·

γ) Ειδικά μέτρα·

Άρθρο 5
Έγγραφα στρατηγικής και αναθεωρήσεις

1. Τα έγγραφα στρατηγικής καθορίζουν την κοινοτική στρατηγική για τη χορήγηση της κοινοτικής βοήθειας στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, τις προτεραιότητες της Κοινότητας, τη διεθνή κατάσταση και τις δραστηριότητες των κυρίων εταίρων.

2. Τα έγγραφα στρατηγικής καθορίζουν τους τομείς προτεραιότητας που επιλέγονται για χρηματοδότηση από την Κοινότητα, τους ειδικούς στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τους δείκτες απόδοσης. Τα έγγραφα παρέχουν επίσης την ενδεικτική δημοσιονομική κατανομή, τόσο συνολικά όσο και ανά τομέα προτεραιότητας, ενδεχομένως, υπό μορφή ψαλίδας.

3. Τα έγγραφα στρατηγικής και τυχόν αναθεωρήσεις ή επεκτάσεις αυτών θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2. Η περίοδος την οποία καλύπτουν δεν υπερβαίνει την περίοδο ισχύος του παρόντος κανονισμού. Τα έγγραφα στρατηγικής υπόκεινται σε ενδιάμεση ή, ενδεχομένως, σε ad hoc επανεξέταση.

4. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους καθώς και με άλλους χορηγούς και παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων αντιπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, στα αρχικά στάδια της διαδικασίας προγραμματισμού, για να προωθήσουν τη συμπληρωματικότητα ανάμεσα στις δραστηριότητες συνεργασίας τους.

Άρθρο 6
Ετήσια προγράμματα δράσης

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, η Επιτροπή εγκρίνει τα ετήσια προγράμματα δράσης βάσει των εγγράφων στρατηγικής και των αναθεωρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5.

2. Τα ετήσια προγράμματα δράσης προσδιορίζουν τους επιδιωκόμενους στόχους, τους τομείς παρέμβασης, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τις διαδικασίες διαχείρισης και

το προγραμματιζόμενο συνολικό ποσό χρηματοδότησης. Περιλαμβάνουν περιγραφή των προς χρηματοδότηση δράσεων, ένδειξη των ποσών που χορηγούνται για κάθε δράση και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους. Οι στόχοι είναι μετρήσιμοι και πρέπει να εκτελεστούν εντός καθορισμένων χρονικών ορίων.

3. Τα ετήσια προγράμματα δράσης και οι τυχόν αναθεωρήσεις ή επεκτάσεις τους εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2. Σε περιπτώσεις που οι τροποποιήσεις των ετησίων προγραμμάτων δράσης δεν υπερβαίνουν το 20% του συνολικού ποσού που κατανέμεται σε αυτά, οι τροποποιήσεις αυτές εγκρίνονται από την Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1.

4. Σε περίπτωση που ένα ετήσιο πρόγραμμα δράσης δεν έχει εγκριθεί ακόμη, η Επιτροπή δύναται να θεσπίσει, κατ' εξαίρεση, βάσει των εγγράφων στρατηγικής που αναφέρονται στο άρθρο 5, μέτρα που δεν προβλέπονται στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης βάσει των ίδιων κανόνων και διαδικασιών που εφαρμόζονται για τα ετήσια προγράμματα δράσης.

Άρθρο 7
Ειδικά μέτρα

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5, σε περίπτωση απρόβλεπτων αναγκών ή ειδικών περιστάσεων, η Επιτροπή δύναται να θεσπίσει ειδικά μέτρα που δεν καλύπτονται στα έγγραφα στρατηγικής.

2. Τα ειδικά μέτρα προσδιορίζουν τους επιδιωκόμενους στόχους, τους τομείς δραστηριότητας, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και το προβλεπόμενο συνολικό ποσό χρηματοδότησής τους. Περιλαμβάνουν περιγραφή των προς χρηματοδότηση δράσεων, ένδειξη του ποσού που κατανέμεται για κάθε δράση και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους.

3. Όταν το κόστος αυτών των μέτρων υπερβαίνει τα 5 εκατ. ευρώ, η Επιτροπή θεσπίζει αυτά τα ειδικά μέτρα σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2.

4. Για τα ειδικά μέτρα των οποίων το κόστος είναι κάτω των 5 εκατ. ευρώ, η Επιτροπή διαβιβάζει τα μέτρα στα κράτη μέλη προς ενημέρωσή τους μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της απόφασής της.

Άρθρο 8
Μέτρα στήριξης

1. Η κοινοτική χρηματοδότηση στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού δύναται να καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με την προετοιμασία, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και τις δραστηριότητες λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης που είναι άμεσα αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και την επίτευξη των στόχων του, όπως εκπόνηση μελετών, συνεδριάσεις, ενημέρωση, δραστηριότητες κατάρτισης και δημοσιότητας, δαπάνες που συνδέονται με δίκτυα πληροφορικής για την ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και κάθε άλλη διοικητική ή τεχνική βοήθεια που απαιτείται για τη διαχείριση του προγράμματος. Δύναται επίσης να καλύπτει

δαπάνες, εφόσον είναι αναγκαίο, για δράσεις που τονίζουν τον κοινοτικό χαρακτήρα των μέτρων βοήθειας, για δραστηριότητες που εξηγούν τους στόχους και τα αποτελέσματα των μέτρων βοήθειας στο ευρύ κοινό στις ενδιαφερόμενες χώρες.

2. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει επίσης τις δαπάνες στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής για τη διοικητική στήριξη που απαιτείται για τη διαχείριση των δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα στήριξης που δεν προβλέπονται στα έγγραφα στρατηγικής που αναφέρονται στο άρθρο 5 σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 3 και 4.

Άρθρο 9
Επιλεξιμότητα

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 13, οι ακόλουθοι οργανισμοί και παράγοντες είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού για το σκοπό της εφαρμογής των μέτρων βοήθειας που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7:

α) η κοινωνία των πολιτών και οργανώσεις που εκπροσωπούν τοπικές κοινότητες και δίκτυα αυτών σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο·

β) μη κερδοσκοπικές υπηρεσίες του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, ιδρύματα και οργανώσεις και δίκτυα αυτών σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο·

γ) διεθνείς και περιφερειακές διακυβερνητικές οργανώσεις·

δ) φυσικά πρόσωπα, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

2. Άλλοι οργανισμοί ή παράγοντες που δεν απαριθμούνται στην παράγραφο 1 μπορούν να χρηματοδοτηθούν, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 10
Διαδικασίες διαχείρισης

1. Τα μέτρα βοήθειας που χρηματοδοτούνται στα πλαίσια του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ), αριθ. 1605/2002[11] του Συμβουλίου και κάθε αναθεώρηση αυτού, σε συγκεντρωτική βάση ή από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανώσεις σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 54 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να αναθέσει την άσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως, της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, στους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού.

11 ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1

Άρθρο 11
Δημοσιονομικές δεσμεύσεις

1. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται βάσει των αποφάσεων που λαμβάνονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7 και 8.

2. Η κοινοτική χρηματοδότηση λαμβάνει μια από τις ακόλουθες νομικές μορφές, μεταξύ άλλων:

α) συμφωνίες επιχορηγήσεων, αποφάσεις επιχορηγήσεων ή συμφωνίες συνεισφοράς·

β) συμφωνίες βάσει του άρθρου 54 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002·

γ) δημόσιες συμβάσεις·

δ) συμβάσεις για απασχόληση.

Άρθρο 12
Είδη χρηματοδότησης

1. Η κοινοτική χρηματοδότηση μπορεί να λάβει μια από τις ακόλουθες μορφές:

α) έργα και προγράμματα·

β) επιχορηγήσεις για τη χρηματοδότηση έργων που υποβάλλονται από διεθνείς και περιφερειακές διακυβερνητικές οργανώσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ)·

γ) επιχορηγήσεις για τη στήριξη των εξόδων λειτουργίας του ευρωπαϊκού διαπανεπιστημιακού κέντρου δικαιωμάτων του ανθρώπου και εκδημοκρατισμού (EIUC), ιδίως, για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για μεταπτυχιακό δίπλωμα στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του εκδημοκρατισμού, και του προγράμματος υποτροφιών ΕΕ-ΗΕ, που είναι ανοικτά για τους υπηκόους τρίτων χωρών, καθώς και άλλων δραστηριοτήτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και έρευνας που προωθούν τα δικαιώματα του ανθρώπου και τον εκδημοκρατισμό·

δ) συνεισφορές σε διεθνή ταμεία, όπως αυτά τα οποία διαχειρίζονται διεθνείς ή περιφερειακές οργανώσεις·

ε) παροχή ανθρώπινων και υλικών πόρων για την αποτελεσματική εκτέλεση των αποστολών παρακολούθησης των εκλογών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

στ) δημόσιες συμβάσεις όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 88 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002[12].

12 ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1

2. Τα μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση από:

α) τα κράτη μέλη και τις τοπικές αρχές και ιδίως τους οργανισμούς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα

β) άλλες χώρες χορηγούς και, ιδίως, τους οργανισμούς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα

γ) διεθνείς και περιφερειακές διακυβερνητικές οργανώσεις

δ) εταιρείες, επιχειρήσεις, άλλες ιδιωτικές οργανώσεις και επιχειρήσεις και άλλους μη κρατικούς παράγοντες.

3. Σε περίπτωση παράλληλης συγχρηματοδότησης, το έργο ή το πρόγραμμα υποδιαιρείται σε έναν αριθμό αναγνωρίσιμων υποέργων, καθένα από τα οποία χρηματοδοτείται από διάφορους εταίρους που εξασφαλίζουν τη συγχρηματοδότηση, κατά τρόπο ώστε να μπορεί πάντα να προσδιοριστεί ο τελικός προορισμός της χρηματοδότησης. Σε περίπτωση μικτής συγχρηματοδότησης, το συνολικό κόστος του έργου ή του προγράμματος κατανέμεται μεταξύ των εταίρων που εξασφαλίζουν τη συγχρηματοδότηση και οι πόροι συγκεντρώνονται κατά τρόπο ώστε να μην είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η πηγή της χρηματοδότησης μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο του έργου ή του προγράμματος.

4. Σε περίπτωση μικτής συγχρηματοδότησης, η Επιτροπή δύναται να λαμβάνει και να διαχειρίζεται κεφάλαια για λογαριασμό των οργανισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α), β) και γ), για το σκοπό της εφαρμογής των μικτών μέτρων. Τα κεφάλαια αυτά θεωρούνται έσοδα με συγκεκριμένο προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002.

5. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης και σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να αναθέσει την άσκηση δημόσιας εξουσίας και, ιδίως, της εκτέλεσης του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1605/2002.

Άρθρο 13
Κανόνες συμμετοχής και καταγωγής

1. Δυνατότητα συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις ή στις συμβάσεις επιχορηγήσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού έχουν όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι ή νομικά πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα σε ένα κράτος μέλος της Κοινότητας, σε μια επισήμως υποψήφια χώρα, όπως αναγνωρίζεται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ή σε ένα κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Δυνατότητα συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις ή στις συμβάσεις επιχορηγήσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού έχουν επίσης όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι ή νομικά πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα σε μια αναπτυσσόμενη χώρα, όπως προσδιορίζεται από την επιτροπή αναπτυξιακής βοήθειας του ΟΟΣΑ, επιπλέον των φυσικών ή νομικών προσώπων που είναι επιλέξιμα δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή θα δημοσιεύει

και θα ενημερώνει τον κατάλογο των αναπτυσσομένων χωρών που καθορίζονται από την επιτροπή αναπτυξιακής βοήθειας του ΟΟΣΑ βάσει τακτικών επανεξετάσεων του εν λόγω καταλόγου.

2. Δυνατότητα συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις ή στις συμβάσεις επιχορηγήσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού έχουν επίσης όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι ή τα νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα σε κάθε χώρα άλλη από αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μόλις καθιερωθεί η αμοιβαία πρόσβαση στην εξωτερική βοήθεια. Η αμοιβαία πρόσβαση χορηγείται όταν μία χώρα χορηγεί επιλεξιμότητα επί ίσοις όροις στα κράτη μέλη και στην ενδιαφερόμενη δικαιούχο χώρα.

Η αμοιβαία πρόσβαση καθιερώνεται μέσω ειδικής απόφασης που αφορά μια δεδομένη χώρα ή μια δεδομένη περιφερειακή ομάδα χωρών. Η απόφαση αυτή θεσπίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 και ισχύει για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους.

3. Δυνατότητα συμμετοχής στις επιχορηγήσεις και στις δημόσιες συμβάσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού έχουν διεθνείς οργανώσεις.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 δεν θίγουν τη συμμετοχή των κατηγοριών των οργανώσεων που είναι επιλέξιμες εκ φύσεως ή λόγω του τόπου στον οποίο βρίσκεται η έδρα τους, σε σχέση με την επίτευξη των στόχων της εκτελούμενης δράσης.

5. Οι εμπειρογνώμονες μπορεί να είναι οποιασδήποτε εθνικότητας. Αυτό δεν θίγει τις ποιοτικές και οικονομικές απαιτήσεις που καθορίζονται στους κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών προμηθειών.

6. Αν τα μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται σε συγκεντρωτική βάση και, έμμεσα, με ανάθεση σε ειδικευμένους κοινοτικούς οργανισμούς, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς του δημοσίου τομέα, ή οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002, δυνατότητα συμμετοχής στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων και επιχορηγήσεων του φορέα διαχείρισης έχουν τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι των χωρών που έχουν πρόσβαση σε κοινοτικές συμβάσεις και επιχορηγήσεις σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στην παράγραφο 1 καθώς και κάθε άλλης χώρας που είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες του φορέα διαχείρισης και τα νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα σε αυτές τις χώρες.

7. Όταν η κοινοτική βοήθεια καλύπτει μια δράση που υλοποιείται μέσω μιας διεθνούς οργάνωσης, δυνατότητα συμμετοχής στις κατάλληλες συμβατικές διαδικασίες έχουν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με το παρόν άρθρο καθώς και όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με τους κανόνες της εν λόγω οργάνωσης και λαμβάνεται μέριμνα για να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση όλων των χορηγών. Οι ίδιοι κανόνες εφαρμόζονται όσον αφορά τις προμήθειες, τα υλικά και τους εμπειρογνώμονες.

8. Όταν η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει μια δράση που συγχρηματοδοτείται με μια τρίτη χώρα, η οποία υπόκειται σε αμοιβαιότητα, ή με μια περιφερειακή οργάνωση ή με ένα κράτος μέλος, δυνατότητα συμμετοχής στις κατάλληλες συμβατικές διαδικασίες έχουν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με το παρόν άρθρο καθώς και όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι επιλέξιμα δυνάμει των κανόνων της σχετικής τρίτης χώρας, της περιφερειακής οργάνωσης ή του κράτους μέλους. Οι ίδιοι κανόνες εφαρμόζονται και όσον αφορά τις προμήθειες, τα υλικά και τους εμπειρογνώμονες.

9. Όλες οι προμήθειες και τα υλικά που αγοράζονται στο πλαίσιο μιας σύμβασης που χρηματοδοτείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού πρέπει να κατάγονται από την Κοινότητα ή από μια επιλέξιμη χώρα όπως καθορίζεται στις παραγράφους 1 και 2. Ο όρος «καταγωγή» για το σκοπό του παρόντος κανονισμού καθορίζεται στη σχετική κοινοτική νομοθεσία για τους κανόνες καταγωγής για τελωνειακούς σκοπούς.

10. Η Επιτροπή δύναται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να επιτρέπει τη συμμετοχή φυσικών και νομικών προσώπων χωρών που έχουν παραδοσιακούς οικονομικούς, εμπορικούς ή γεωγραφικούς δεσμούς με γειτονικές χώρες ή άλλων τρίτων χωρών καθώς και την αγορά και χρησιμοποίηση προμηθειών και υλικών διαφορετικής καταγωγής.

11. Οι παρεκκλίσεις μπορούν να δικαιολογηθούν βάσει της μη διαθεσιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών στις αγορές των σχετικών χωρών, για λόγους εξαιρετικά επείγοντος χαρακτήρα ή εάν οι κανόνες επιλεξιμότητας θα καθιστούσαν την υλοποίηση ενός έργου, ενός προγράμματος ή μιας δράσης αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερή.

12. Οι διαγωνιζόμενοι στους οποίους έχουν ανατεθεί συμβάσεις πρέπει να τηρούν τους θεμελιώδεις κανόνες εργασίας που έχουν συμφωνηθεί διεθνώς, όπως τους θεμελιώδεις κανόνες εργασίας της ΔΟΕ, τις συμβάσεις για την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγμάτευσης, την κατάργηση της καταναγκαστικής εργασίας, την κατάργηση των διακρίσεων όσον αφορά την απασχόληση και την κατάργηση της εργασίας των παιδιών.

Άρθρο 14
Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας

1. Κάθε συμφωνία ή σύμβαση που απορρέει από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνει διατάξεις που διασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, ιδίως, όσον αφορά την απάτη, τη διαφθορά και άλλες παρατυπίες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/1995[13] του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2185/1996[14] του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[15].

13 ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1
14 ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2
15 ΕΕ L 136, της 31.5.1999. σ. 1

2. Οι συμφωνίες και οι συμβάσεις πρέπει να προβλέπουν ρητά την ελεγκτική αρμοδιότητα της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπιων ελέγχων, η οποία ασκείται σε όλους τους αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους που έλαβαν κοινοτικούς πόρους. Επίσης, επιτρέπουν ρητά να διενεργεί η Επιτροπή επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2185/1996 της 11ης Νοεμβρίου 1996.

Άρθρο 15
Αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή ελέγχει τακτικά και επανεξετάζει τα προγράμματά της και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του προγραμματισμού με σκοπό να ελέγξει κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι και να διατυπώσει συστάσεις για τη βελτίωση των μελλοντικών ενεργειών.

2. Η Επιτροπή αποστέλλει τις εκθέσεις αξιολόγησης στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για ενημέρωση. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν να συζητηθούν συγκεκριμένες αξιολογήσεις στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1. Τα αποτελέσματα θα ανατροφοδοτήσουν την κατάρτιση των προγραμμάτων και την κατανομή των πόρων.

3. Η Επιτροπή συμπεριλαμβάνει όλους τους εμπλεκόμενους, κατά περίπτωση, στη φάση της αξιολόγησης της κοινοτικής βοήθειας που προβλέπεται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Δύναται να πραγματοποιηθούν μικτές αξιολογήσεις με τα κράτη μέλη, διεθνείς οργανώσεις ή άλλους οργανισμούς.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16
Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από μια επιτροπή για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, η οποία στο εξής καλείται «επιτροπή».

2. Κάθε φορά που γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου 16, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 8. Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου είναι 30 ημέρες.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

4. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για ενημέρωση.

Άρθρο 17
Ετήσια έκθεση

1. Η Επιτροπή εξετάζει την πρόοδο που επιτυγχάνεται κατά την εφαρμογή των μέτρων βοήθειας που λαμβάνονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ετήσια έκθεση για την εφαρμογή και τα αποτελέσματα αυτών και, στο μέτρο του δυνατού, τις βασικές συνέπειες και τον αντίκτυπο της ενίσχυσης. Η έκθεση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας έκθεσης για την εφαρμογή της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και την υλοποίηση της εξωτερικής βοήθειας και της ετήσιας έκθεσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου της ΕΕ.

2. Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες για τα μέτρα που χρηματοδοτήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων παρακολούθησης και αξιολόγησης, τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων και για την εκτέλεση του προϋπολογισμού ως προς τις αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμών, κατανεμημένες ανάλογα με τον εθνικό, περιφερειακό ή διεθνή χαρακτήρα των μέτρων και τους τομείς της ενίσχυσης. Στην έκθεση αξιολογούνται τα αποτελέσματα της βοήθειας σε σχέση με την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

16 ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23

Άρθρο 18
Ποσό δημοσιονομικής αναφοράς

Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, για την περίοδο 2007-2013, ανέρχεται σε 1.103,702 εκατ. ευρώ. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών 2007 – 2013.

Άρθρο 19
Επανεξέταση

Η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010, έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού κατά τα τρία πρώτα έτη, συνοδευόμενη, ενδεχομένως, από νομοθετική πρόταση για τις αναγκαίες τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν στο μέσο.

Άρθρο 20
Θέση σε ισχύ

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο πρόεδρος	*Ο πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ (ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ)

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΒΔ/ΠΒΔ

Τομέας(-είς) δραστηριότητας και σχετική(-ές) δραστηριότητα(-ες): δικαιώματα του ανθρώπου και δημοκρατία – Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (19.04)

3. ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. Γραμμές προϋπολογισμού (επιχειρησιακές γραμμές και συναφείς γραμμές τεχνικής και διοικητικής βοήθειας (πρώην γραμμές Β.Α), περιλαμβανομένων των ονομασιών τους:

19.01.04.01 Μέσο χρηματοδότησης της συνεργασίας για την ανάπτυξη και την οικονομική συνεργασία (ΜΣΑΟΣ) – δαπάνες για τη διοικητική διαχείριση (μέρος)

19.01.04.02 Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης (ΕΜΓΕΣ) – Δαπάνες για τη διοικητική διαχείριση (μέρος)

19.01.04.03 Μέσο σταθερότητας (ΜΣ) – Δαπάνες για τη διοικητική διαχείριση

19.04.01 Ευρωπαϊκό διαπανεπιστημιακό κέντρο

19.04.02.01 Δικαιώματα του ανθρώπου και δημοκρατία – Δραστηριότητες υπό την οριζόντια και γεωγραφική κάλυψη του ευρωπαϊκού μέσου γειτονίας και εταιρικής σχέσης.

19.04.02.02 Δικαιώματα του ανθρώπου και δημοκρατία – δραστηριότητες υπό την οριζόντια και γεωγραφική κάλυψη του προενταξιακού μέσου.

19.04.02.03 Δικαιώματα του ανθρώπου και δημοκρατία – Δραστηριότητες υπό την οριζόντια και γεωγραφική κάλυψη του μέσου σταθερότητας.

19.04.02.04 Δικαιώματα του ανθρώπου και δημοκρατία – Δραστηριότητες υπό την οριζόντια και γεωγραφική κάλυψη του μέσου σταθερότητας.

19.04.03.01 Εκλογικές αποστολές και αποστολές παρατηρητών της ΕΕ – Δραστηριότητες υπό την οριζόντια και γεωγραφική κάλυψη του

ευρωπαϊκού μέσου γειτονίας και εταιρικής σχέσης.

19.04.03.02 Εκλογικές αποστολές και αποστολές παρατηρητών της ΕΕ – Δραστηριότητες υπό την οριζόντια και γεωγραφική κάλυψη του μέσου χρηματοδότησης της συνεργασίας για την ανάπτυξη και της οικονομικής συνεργασίας.

19.04.04 Προπαρασκευαστική δράση για την ανάπτυξη δικτύου πρόληψης των συγκρούσεων.

19.04.05 Περάτωση της προηγούμενης συνεργασίας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η έγκριση της πρότασης κανονισμού για τη δημιουργία χρηματοδοτικού μέσου για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως θα απαιτήσει αναθεώρηση της διάρθρωσης του κεφαλαίου του προϋπολογισμού 19.04.

3.2. Διάρκεια της δράσης και της δημοσιονομικής επίπτωσης:

2007 - 2013

3.3. Δημοσιονομικά χαρακτηριστικά:

Γραμμή του προϋπο-λογισμού	**Είδος δαπάνης**		**Νέα**	**Συμμετοχή ΕΖΕΣ**	**Συνεισφορές υποψηφίων χωρών**	**Τομέας δημοσιο-νομικών προοπτικών**
19.04	ΜΥΔ	ΔΠ[1]/ ΜΔΠ[2]	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	**Αριθ. 4**

4. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

4.1. Δημοσιονομικοί πόροι

4.1.1. Ανακεφαλαιωτικό των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) και των πιστώσεων πληρωμών (ΠΠ)

εκατ. ευρώ (3 δεκαδικά ψηφία)

Είδος δαπάνης	Τμήμα αριθ.		Έτος n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 και επό-μενα	Σύνολο
Επιχειρησιακές δαπάνες[3]									

1 Διαχωριζόμενες πιστώσεις.
2 Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις εφεξής ΜΔΠ.
3 Δαπάνες εκτός κεφαλαίου xx 01 του σχετικού τίτλου xx.

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ)	8.1.	α	130,673	136,963	141,764	145,825	151,873	320,533	1.027,631
Πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ)		β	64,422	101,890	129,824	142,211	150,358	438,926	1027,631

Διοικητικές δαπάνες περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς[4]

Τεχνική και διοικητική βοήθεια (ΜΔΠ)	8.2.4.	γ	9,406	10,248	10,599	10,712	11,240	23,866	76,071

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		α+γ	**140,079**	**147,211**	**152,363**	**156,537**	**163,113**	**344,399**	**1.103,702**
Πιστώσεις πληρωμών		β+γ	73,828	112,138	140,423	159,923	161,598	462,792	1103,702

4.1.2. Συμβατότητα με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

☑ Η πρόταση είναι συμβατή με τον ισχύοντα δημοσιονομικό προγραμματισμό

☐ Η πρόταση απαιτεί τον αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα των δημοσιονομικών προοπτικών.

☐ Η πρόταση ενδέχεται να απαιτήσει την εφαρμογή των διατάξεων της διοργανικής συμφωνίας[5] (π.χ. σχετικά με το μέσο ευελιξίας ή με την αναθεώρηση των δημοσιονομικών προοπτικών).

4.1.3. Δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα

☑ Η πρόταση δεν έχει δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα

☐ Η πρόταση έχει δημοσιονομική επίπτωση – η επίπτωση στα έσοδα είναι η ακόλουθη:

5. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

5.1. Προστιθέμενη αξία της κοινοτικής συμμετοχής, συνέπεια της πρότασης με άλλα δημοσιονομικά μέσα και δυνατή συνέργεια

Η αιτιολόγηση για ένα ξεχωριστό θεματικό πρόγραμμα, κοινό και για τα τέσσερα νέα μέσα, προκύπτει από το γεγονός ότι η προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου συγκαταλέγεται μεταξύ των προτεινόμενων στόχων και των επιλέξιμων μέτρων και των τριών γεωγραφικών μέσων (ΕΜΓΕΣ, ΜΣΑΟΣ, και ΜΠΒ) καθώς και του μέσου σταθερότητας. Στο πλαίσιο των γεωγραφικών προγραμμάτων θα προκύψουν ευκαιρίες για συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Ωστόσο, η δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου είναι *κατ' εξοχήν* θέματα παγκοσμίου

4 Δαπάνες του άρθρου xx 01 04 του τίτλου xx.

5 Βλ. σημεία 19 και 24 της διοργανικής συμφωνίας.

ενδιαφέροντος και σημασίας. Συνεπώς, είναι αναγκαίο η Ευρωπαϊκή Κοινότητα να μπορέσει να διατυπώσει και να υποστηρίξει ειδικούς στόχους και μέτρα σε διεθνές επίπεδο, τα οποία δεν έχουν γεωγραφικές αναφορές ούτε συνδέονται με καταστάσεις κρίσεων. Επιπλέον, παγκόσμιες εκστρατείες, οι οποίες αφορούν τα δικαιώματα του ανθρώπου και τη δημοκρατία, απαιτούν διεθνική προσέγγιση και είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνουν ενέργειες τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε μια σειρά χωρών εταίρων. Όσον αφορά ενέργειες, όπως οι αποστολές εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ, απαιτείται ένα ενιαίο θεματικό πρόγραμμα για να διασφαλιστεί η πολιτική συνοχή, ένα ενιαίο σύστημα διαχείρισης και κοινά πρότυπα λειτουργίας.

5.2. Στόχοι, αναμενόμενα αποτελέσματα και συναφείς δείκτες της πρότασης στο πλαίσιο της ΔΒΔ

Ο γενικός στόχος είναι η συμβολή στην ανάπτυξη και στην εδραίωση της δημοκρατίας, η πρόληψη των συγκρούσεων και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, σύμφωνα με τις κοινοτικές πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές και σε στενή συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών.

Οι βασικοί τομείς των δραστηριοτήτων περιλαμβάνουν:

- την προαγωγή των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών εκεί όπου κινδυνεύουν περισσότερο, ιδίως των ελευθεριών της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι και της προστασίας των υπερασπιστών των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ως προϋποθέσεων για τη δραστηριότητα της κοινωνίας των πολιτών και της προόδου προς τη δημοκρατία· την υποστήριξη των θυμάτων καταπίεσης, ιδίως με την αποκατάσταση των θυμάτων βασανιστηρίων και κακομεταχείρισης·

- την ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών για την προαγωγή των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατικής μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για την ενίσχυση της πολιτικής αντιπροσώπευσης και της συμμετοχής ώστε να αναπτυχθεί ο διάλογος της κοινωνίας των πολιτών σε διαιρεμένες κοινωνίες·

- την ενθάρρυνση λιγότερο αντιπροσωπευόμενων ομάδων για να αποκτήσουν φωνή και να συμμετέχουν στην κοινωνία των πολιτών και του πολιτικού συστήματος, με την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων για οποιουσδήποτε λόγους και την προώθηση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και των αυτόχθονων πληθυσμών·

- την ενίσχυση των δικαιωμάτων των γυναικών και των παιδιών ως ειδικού στόχου με έμφαση στα δικαιώματα του παιδιού και στην ισότητα των φύλων σε όλες τις δραστηριότητες·

- την ενίσχυση του διεθνούς πλαισίου και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, του κράτους δικαίου και την προαγωγή της δημοκρατίας, ιδίως των μηχανισμών ποινικής δικαιοσύνης και των βασικών νομικών μέσων·

- την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις δημοκρατικές εκλογικές διαδικασίες, μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης των αποστολών εκλογικής παρακολούθησης της ΕΕ και υποστήριξη αυτής της ικανότητας σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Το πρόγραμμα πρέπει:

- να είναι σφαιρικό ως προς το πεδίο εφαρμογής του, να υποστηρίζει δραστηριότητες σε διεθνές, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καθώς επίσης και εντός της ΕΕ, όπου μπορεί να στηρίξει δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με καταπάτηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε τρίτες χώρες, να προωθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της οικοδόμησης των δημοκρατικών θεσμών, και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και να εγγυάται την ευαισθητοποίηση στο θέμα της ισότητας των φύλων και του προβλήματος των συγκρούσεων·

- να υλοποιηθεί, κυρίως, με την κοινωνία των πολιτών και μέσω αυτής και βοηθώντας την να γίνει μια πραγματική δύναμη που θα συμβάλει στο διάλογο και τις μεταρρυθμίσεις·

- να παράσχει οικονομική και τεχνική βοήθεια για ενέργειες που δεν μπορούν να υλοποιηθούν με κατάλληλο ή αποτελεσματικό τρόπο μέσω της ενσωμάτωσής τους σε άλλα κοινοτικά προγράμματα· οι ενέργειες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν τη συνεργασία με διεθνείς και περιφερειακές οργανώσεις εξειδικευμένες στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατίας.

5.3. Μέθοδος υλοποίησης (ενδεικτική)

Κεντρική διαχείριση

☑ άμεσα από την Επιτροπή

☐ έμμεσα με ανάθεση σε:

☐ εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ οργανισμούς που έχουν συσταθεί από τις Κοινότητες σύμφωνα με το άρθρο 185 του δημοσιονομικού κανονισμού

☑ εθνικούς δημόσιους οργανισμούς/οργανισμούς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας

☐ ***Επιμερισμένη ή αποκεντρωμένη διαχείριση***

☐ με τα κράτη μέλη

☐ με τρίτες χώρες

☑ ***Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς (διευκρινίστε)***

Άρθρο 10 παράγραφος 2 του προτεινόμενου κανονισμού

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

6.1. Σύστημα παρακολούθησης

Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της ενίσχυσης που παρέχεται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΠΔΔΑ) πραγματοποιούνταν κατά το παρελθόν σε τέσσερα επίπεδα. Καταρχήν, ένας υπεύθυνος διαχείρισης έργου της Επιτροπής παρακολουθεί κάθε έργο και, εάν είναι δυνατόν, επισκέπτεται το έργο κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του και συντάσσει μια τελική αξιολόγηση μετά την περάτωσή του. Δεύτερον, τα έργα της ΕΠΔΔΑ περιλαμβάνονται στο σύστημα παρακολούθησης που βασίζεται στα αποτελέσματα (ROM) μέσω του οποίου πραγματοποιούνται πρόσθετες αποστολές παρακολούθησης από εξωτερικούς συμβούλους. Κατά τρίτο λόγο, πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση ειδικές αξιολογήσεις ΕΠΔΔΑ που καλύπτουν έργα που αφορούν ένα ιδιαίτερο στόχο της ΕΠΔΔΑ. Τέλος, τα έργα της ΕΠΔΔΑ περιλαμβάνονται σε ευρύτερες αξιολογήσεις που εκπονούνται από τη μονάδα αξιολόγησης της RELEX που καλύπτουν είτε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή ένα τομέα. Αυτό το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης θα συνεχιστεί στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού για την καθιέρωση ενός ευρωπαϊκού μέσου για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου.

6.2. Αξιολόγηση

Το 2005 ολοκληρώθηκαν δύο ειδικές αξιολογήσεις της ΕΠΔΔΑ καθώς και μια γενική μελέτη αντικτύπου σε ένα δείγμα 48 περατωθέντων έργων της ΕΠΔΔΑ. Αφού συνδυάστηκαν τα αποτελέσματα που παρασχέθηκαν από τα διάφορα κριτήρια αξιολόγησης, στα οποία περιλαμβάνονται θέματα που συνδέονται με την καταλληλότητα και την υλοποίηση, η μελέτη έδειξε ότι 70% των μεμονωμένων έργων κρίνονται στην αξιολόγηση ως εξαιρετικά ή ικανοποιητικά. Ωστόσο, από τη μελέτη προκύπτει ότι πολλές οργανώσεις υλοποίησης των έργων έχουν περιορισμένη αντίληψη του ότι η ΕΠΔΔΑ είναι ένα παγκόσμιο πρόγραμμα. Επιπλέον, οι δικαιούχοι και οι ομάδες στόχος πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στην εκτίμηση των αναγκών και στην εκπόνηση των προτάσεων έργων καθώς και στην παρακολούθηση και αξιολόγηση. Οι πιθανοί δεσμοί και συνέργιες με άλλες δραστηριότητες, είτε χρηματοδοτούμενες από την ΕΚ είτε όχι, σε σχετικούς τομείς δεν διερευνώνται επαρκώς. Η γενική εικόνα που διαγράφεται είναι ότι η ΕΚ δεν είναι ο πλέον ευέλικτος χορηγός αλλά ότι, μόλις λάβουν τη χρηματοδότηση, οι δικαιούχες οργανώσεις έχουν πολύ σημαντικά πλεονεκτήματα. Η ΕΕ θεωρείται πολύ σημαντικός παράγοντας στον τομέα της προαγωγής της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου στον κόσμο και η κοινοτική χρηματοδότηση είναι συχνά ουσιαστική και συνεπάγεται πολιτική υποστήριξη για τις οργανώσεις.

Μια άλλη αξιολόγηση κάλυψε έργα που ολοκληρώθηκαν στον τομέα της καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας καθώς και της προαγωγής των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και έδειξε ότι η χρηματοδότηση της ΕΠΔΔΑ σ' αυτόν τον τομέα έφθασε σε ορισμένες από τις πλέον ευάλωτες κοινότητες υπό τις πλέον δυσχερείς συνθήκες στον κόσμο. Αν και η μελέτη δεν διερεύνησε τα έργα που δεν χρηματοδοτήθηκαν, είναι σαφές ότι ανελήφθησαν σημαντικές πρωτοβουλίες, οι οποίες εκτείνονται από αυτές που δαπάνησαν με ωφέλιμο τρόπο τους ευρωπαϊκούς πόρους παρέχοντας υπηρεσίες καθορισμένης διάρκειας με σκοπό να αμβλύνουν τα αποτελέσματα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας μέχρι αυτές που ήταν υπό εξέλιξη,

οι οποίες υλοποιήθηκαν μέσα στις πλέον δυσχερείς καταστάσεις, εφαρμόζοντας παρόλα αυτά ένα πρωτοποριακό προγραμματισμό τον οποίο μπορούσαν στη συνέχεια να οικειοποιηθούν οι τοπικές κοινότητες. Οι πόροι της ΕΠΔΔΑ έδωσαν σε ορισμένες ΜΚΟ μια ελευθερία όσον αφορά τη στρατηγική εφαρμογής μεγάλων καινοτόμων έργων που θα ήταν αδύνατον να υλοποιηθούν χωρίς τη βοήθεια της ΕΕ και που θα μπορούσαν να γίνουν υπόδειγμα μελλοντικών πρακτικών για τις εθνικές και τοπικές αρχές, τόσο σε εσωτερικό επίπεδο όσο και διεθνώς, οι οποίες είναι κατά βάση υπεύθυνες μακροπρόθεσμα για τους πληθυσμούς τους. Επίσης, οι ΜΚΟ μπόρεσαν να αναλάβουν ορισμένα καινοτόμα έργα και να θέσουν σε αμφισβήτηση πολιτικές με τη συμμετοχική μέθοδό τους και τις αρχές τους στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου που προσθέτουν πραγματική αξία και δημιουργούν εμπιστοσύνη υπερβαίνοντας τις εθνοτικές διαφορές, εκεί όπου δεν είναι δυνατό να υπάρχει εμπιστοσύνη στη γραφειοκρατία και, αντίστροφα, εκεί όπου οι κυβερνήσεις δεν διαθέτουν ελευθερία κινήσεων και την αναγκαία εμπιστοσύνη του κόσμου ώστε να ριψοκινδυνέψουν σε μη δημοφιλή θέματα που έχουν σχέση με τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Μέσω της ΕΠΔΔΑ, η ΕΕ μπόρεσε να δείξει στην πράξη τις αρχές των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της διεθνοτικής συνεργασίας τις οποίες υποστηρίζει δείχνοντας ταυτόχρονα την προσήλωσή της στην κοινωνία των πολιτών και την υποστήριξή της σε μια σειρά προσεγγίσεων που αποσκοπούν στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Επιπλέον, εκπονήθηκε μια ειδική μελέτη «παραγωγή δεικτών αποτελεσμάτων για την ΕΠΔΔΑ». Στη μελέτη προτείνονται δείκτες αποτελεσμάτων σε επίπεδο προγράμματος και έργου καθώς και ένας οδηγός για τους εταίρους της ΕΠΔΔΑ σχετικά με το πώς μπορούν να παράγουν ορθούς δείκτες για το πρόγραμμά τους. Ο οδηγός διατίθεται στον ιστότοπο της ΕΠΔΔΑ. Τα πορίσματα αυτής της μελέτης αποτέλεσαν βάση για τους προτεινόμενους δείκτες αποτελεσμάτων των έργων που περιλαμβάνονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων της ΕΠΔΔΑ 2005-2006 για την επιλογή έργων στο πλαίσιο διεθνών εκστρατειών.

Το 2006 ελήφθησαν δύο εκθέσεις αξιολόγησης που αφορούν το κοινοτικό πρόγραμμα κατάρτισης για τις πολιτικές πτυχές της διαχείρισης των κρίσεων και ένα πρόγραμμα στις Άνδεις για τα δικαιώματα του ανθρώπου. Προβλέπεται ότι, κατά τη διάρκεια του έτους, θα πραγματοποιηθούν δύο ακόμη ειδικές αξιολογήσεις στην ΕΠΔΔΑ.

Βάσει του άρθρου 15 του προτεινόμενου κανονισμού, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ενίσχυσης που χορηγείται από το ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου θα συνεχιστεί όπως κατά τα προηγούμενα έτη.

6.3. Ενδιάμεση επανεξέταση

Το άρθρο 19 του προτεινόμενου κανονισμού προβλέπει ενδιάμεση επανεξέταση της εφαρμογής του κανονισμού. Η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ως τις 31 Δεκεμβρίου 2010, έκθεση για την αξιολόγηση της υλοποίησης της βοήθειας που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού κατά τα πρώτα τρία έτη (2007-2009). Ενδεχομένως, η Επιτροπή δύναται να προτείνει τις αναγκαίες τροποποιήσεις του μέσου.

7. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Γίνεται αναφορά στη διάταξη του άρθρου 14 του προτεινόμενου κανονισμού.

8. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

8.1. Επίπτωση στους ανθρώπινους πόρους

Οι ανθρώπινοι πόροι που είναι αναγκαίοι για τη διαχείριση της βοήθειας υπολογίζονται σε 4,8 υπαλλήλους (συμπεριλαμβανομένων όλων των κατηγοριών υπαλλήλων) ανά 10 εκατ. ευρώ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων ετησίως. Για το σύνολο της περιόδου, αυτό σημαίνει συνολική αύξηση που εκτιμάται σε 775 ΙΠΑ (Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης) για τα ακόλουθα τέσσερα μέσα για την εξωτερική βοήθεια – ΜΣΑΟΣ (Μέσο Συνεργασίας για την Ανάπτυξη και Οικονομικής Συνεργασίας, - ΕΜΓΕΣ (Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης), μέσο σταθερότητας και ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου ΕΜΔΔΑ, επιπλέον του υφιστάμενου προσωπικού την $1^{η}$ Απριλίου 2006. Οι αναγκαίοι πόροι για το ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου θα χρηματοδοτήσουν όλες τις δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του κανονισμού. Οι αναγκαίοι πόροι για το 2007 είναι συμβατοί με το προσχέδιο προϋπολογισμού 2007.

8.2. Συνολικός δημοσιονομικός αντίκτυπος των ανθρώπινων πόρων

Οι πρόσθετοι ανθρώπινοι πόροι που είναι αναγκαίοι για τη διαχείριση της δράσης σε σχέση με την κατάσταση της $1^{ης}$ Απριλίου 2006 θα χρηματοδοτηθούν από τις πιστώσεις για τις διοικητικές δαπάνες στήριξης (συμβασιούχοι υπάλληλοι και τοπικοί υπάλληλοι). Θα συμπληρώσουν τους άλλους ανθρώπινους πόρους που ασχολούνται με τη διαχείριση στα κεντρικά γραφεία και στις αντιπροσωπείες (υπάλληλοι, προσωρινοί υπάλληλοι και άλλοι).

Το υπολογιζόμενο κόστος λαμβάνεται υπόψη στο σημείο 4.1.1.

8.3 Άλλες διοικητικές δαπάνες που περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς (Δαπάνες διοικητικής διαχείρισης)

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους και διοικητικούς πόρους θα καλυφθούν από τα κονδύλια που χορηγούνται στη ΓΔ διαχείρισης του προγράμματος στο πλαίσιο της διαδικασίας ετήσιας κατανομής.